

PATVIRTINTA
Vilniaus savivaldybės
Grigiškių gimnazijos direktorės
2021 m. liepos 2 d.
įsakymu Nr. V – 183

**VILNIAUS SAVIVALDYBĖS GRIGIŠKIŲ GIMNAZIJOS
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidurinio ugdymo programa Grigiškių gimnazijoje įgyvendinama vadovaujantis „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo patvirtinto 2016 m. balandžio 14 d. Nr. V-325, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. Balandžio 14 d. Įsakymo nr. V-325 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. Įsakymo Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo patvirtinto 2016 m. birželio 29 d. Nr. V-608 ir Nr. V-610.

2. Šiuo Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo Grigiškių gimnazijoje tvarkos aprašu (toliau – Aprašu), gimnazijos ugdymo planu, parengtu, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro, Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, kitais gimnazijos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Vidurinio ugdymo programos aprašo įgyvendinimo Grigiškių gimnazijoje aprašas nustato Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo bendrąsias nuostatas, sandarą, vykdymą bei mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo principus.

4. Aprašo tikslas – sukonkretinti Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą Grigiškių gimnazijoje (toliau - gimnazijoje).

5. Vidurinio ugdymo programos pagrindas yra ugdymo individualizavimas ir diferencijavimas atsižvelgiant į mokinių siekius, polinkius ir gebėjimus, sudarant jiems galimybes planuoti profesinę karjerą, pasirinkti mokymosi kryptį atitinkančius dalykus ir jų kursus.

6. Vidurinio ugdymo programa, tai dviejų metų (III-IV gimnazijos klasių) švietimo programa, kurią baigus ir išlaikius brandos egzaminus, yra įgyjamas vidurinis išsilavinimas.

II. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Vidurinio ugdymo programos tikslas – brandinti dvasines, intelektualines ir fizines asmens galias, ugdyti aktyvų, kūrybingą, atsakingą, įgijusį bendrųjų ir dalykinių kompetencijų, būtinų sėkmingai socialinei integracijai, profesinei veiklai ir mokymuisi visą gyvenimą asmenį.

8. Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo uždaviniai:

8.1. atsižvelgiant į kiekvieno mokinio mokymosi poreikius, užtikrinti dalykų programų pasirinkimo įvairovę;

8.2. priartinant bendrojo ugdymo turinį prie gyvenimo aktualijų, ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas – žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą;

8.3. suartinant bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą, sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui rinktis tolesnę mokymosi, studijų ar veiklos kryptį, atitinkančią jo siekius.

III. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS SANDARA

9. Vidurinio ugdymo programoje mokomųjų dalykų turinys pateikiamas kursais ir moduliais, ją sudaro privalomieji ir pasirenkamieji bendrojo ugdymo dalykai. Sudaromos galimybės pagal Apraše pateiktus principus mokiniams rinktis skirtingo sudėtingumo ir paskirties dalykų kursus bei modulius.

10. Dalyko programos kursas suprantamas kaip tam tikra logiškai vientisa dalyko turinio visuma, skirta konkrečioms ugdymo uždaviniais įgyvendinti. Galimi du skirtingi to paties dalyko kurso programos – bendrojo ir išplėstinio; užsienio kalbų programa, pateikiama kursais, orientuotais į A1, A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis:

10.1. dalyko bendrojo kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti Pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, perteikia dalyko pagrindus, užtikrinančius bendrą kultūrinį mokinių išprusimą, taip pat patirtį ir gebėjimus, būtinus tenkinti praktines gyvenimo reikmes. Jis apima plačiai vartojamas dalyko sąvokas, pagrindinius dėsningumus, svarbiausias idėjas, jų kontekstą ir praktinį taikymą, veiklos kompetenciją, vertybines nuostatas;

10.2. dalyko išplėstinio kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti Pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, savo turiniu yra platesnis už to paties dalyko bendrąjį kursą, apima žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, orientuotą į nuodugnesnes tam tikros srities studijas. Jis skirtas mokiniams savarankiško mokymosi gebėjimams ugdyti, mokymuisi dalyko žiniomis ir metodais operuoti sprendžiant praktinio ir teorinio pobūdžio užduotis, reikalingas pasirengti tolesnėms studijoms ir būsimai profesinei veiklai;

10.3. užsienio kalbų kursų programų, orientuotų į A1, A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius, reikalavimai atitinka Bendruosius Europos kalbų metmenis ir padeda įvertinti kalbos mokymosi pažangą naudojantis lanksčia, atitinkamomis patirtimis paremta bendrąja kalbų mokėjimo lygių sistema. Ši sistema aprėpia skirtingus mokinių poreikius ir tikslus, kylančius mokantis kalbų.

11. Gimnazijos siūlomi Vidurinio ugdymo programos dalykai, jų kursai/kalbų mokėjimo lygiai, skiriamų pamokų skaičius dvejiems metams ir savaitinių pamokų skaičius pateikiami (1 priede).

12. Gimnazija gali parengti ir siūlyti mokiniams papildomus lentelėje nurodytų dalykų pasirenkamuosius modulius ir pasirenkamųjų dalykų (nesančių priedo lentelėje) programas.

13. Mokinio pageidavimu bendrojo ugdymo dalyko kursui, esant galimybei, gali būti skiriama daugiau pamokų, nei pateikiama 1 priede.

14. Vidurinio ugdymo programos mokiniai mokomi pagal jų individualius ugdymo planus, kurie gali skirtis dalykais, dalykų kursais ir moduliais, priklausomai nuo mokinio planuojamos tolimesnio mokymosi, studijų ar veiklos krypties.

14.1. Mokinio, besimokančio pagal Vidurinio ugdymo programą, mokymosi turinį sudaro mokinio pasirinktas mokymosi turinys (papildomi dalykai, dalykų išplėstiniai kursai, dalykų moduliai ir pasirenkamieji dalykai).

15. Bendrojo lavinimo ugdymo sritis (50 savaitinių pamokų per dvejus metus) yra privalomos ir bendros visiems mokiniams, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programą. Ugdymo sričių paskirtis – suteikti vidurinio išsilavinimo pagrindus.

16. Vidurinio ugdymo bendrosios programos skirstomos į ugdymo sritis:

16.1. dorinio ugdymo (tikybos arba etikos arba krikščioniškosios kultūros pagrindai);

16.2. lietuvių kalbos ir literatūros;

16.3. rusų, ar lenkų (gimtoji) kalba;

16.4. užsienio kalbos (anglų k., vokiečių k.);

16.5. matematikos;

16.6. mokinio pasirinkto vieno socialinio ugdymo dalyko (istorijos arba geografijos mokslų) kursas;

16.7. mokinio pasirinkto vieno gamtamokslinio ugdymo dalyko (biologijos, fizikos arba chemijos mokslų) kursas;

16.8. mokinio pasirinkto vieno meninio ugdymo (dailės, muzikos, šokio) arba technologinio ugdymo (turizmo ir mitybos, amatų ir dizaino, tekstilės ir aprangos) kursas;

16.9. kūno kultūros (bendrosios kūno kultūros arba pasirinktos mokinio sporto šakos – krepšinio, aerobikos, lengvosios atletikos) kursas;

16.10. bendrųjų kompetencijų ugdymas.

17. Meninio ir technologinio ugdymo kursų paskirtis – padėti mokiniui įgyti praktinės veiklos gebėjimų ir patirties, geriau susipažinti su viena ar keletu darbo veiklos sričių, pačiam įvertinti savo darbo veiklos polinkius ir galimybes, ugdyti kūrybiškumą, kultūrinę kompetenciją ir vizualinę kultūrą.

18. Baigus vidurinio ugdymo programą, išlaikius lietuvių kalbos ir literatūros ir dar vieno dalyko brandos egzaminus, įgyjamas vidurinis išsilavinimas.

IV. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO PRINCIPAI

19. Siekiant individualizuoti ugdymą ir optimizuoti mokymosi krūvius, sudaromi mokinių individualūs ugdymo planai pagal Vilniaus savivaldybės Grigiškių gimnazijos Individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašą (patvirtintą 2017-06-26 gimnazijos direktorės įsakymu Nr.V-207, 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr.V-181 redakcija). Mokinio individualaus ugdymo plano tikslas – ugdyti mokinio asmeninę atsakomybę už mokymąsi, gebėjimą įgyvendinti išsikeltus tikslus.

20. Sudarydami ir įgyvendindami mokinio individualų ugdymo planą bendradarbiauja gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, II gimnazijos klasių auklėtojai, profesinio informavimo konsultantas, socialinis pedagogas, mokiniai, mokytojai ir mokinių tėvai. Mokinio individualaus ugdymo plano formą siūlo mokykla.

21. Mokinio individualų ugdymo planą, suderintą su gimnazijos galimybėmis, sau rengia kiekvienas mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą.

22. Vidurinio ugdymo programos pasirinkimo principai:

22.1. Maksimalus mokinio savaitinių pamokų skaičius – 35 savaitinės pamokos, minimalus privalomas mokinio pamokų skaičius – 31,5 savaitinės pamokos.

22.2. Gimnazija sudaro galimybę mokiniui keisti dalykus, modulius ar dalykų kursus pagal Vilniaus savivaldybės Grigiškių gimnazijos Vidurinio ugdymo programos pasirinkto dalyko, dalyko kurso, modulio keitimo tvarkos aprašą (patvirtinta 2017-06-26 gimnazijos direktorės įsakymu Nr. V-207, 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-182 redakcija).

22.3. Mokinys bendruosius ir išplėstinius dalyko kursus renkasi savo nuožiūra, tačiau bendras savaitinių pamokų skaičius neturi viršyti mokinio maksimalaus savaitinių pamokų skaičiaus.

22.4. Gimnazijos direktoriaus įsakymu skiriamas direktoriaus pavaduotojas ugdymui, atsakingas už vidurinio ugdymo organizavimą ir kontrolę, ir II gimnazijos klasių vadovai, kurie supažindina su Vidurinio ugdymo reikalavimais, Vidurinio ugdymo programų aprašu ir padeda mokiniams sudaryti individualius ugdymo planus.

22.5. Klasių vadovai vykdo profesinį orientavimą, kuris padėtų tinkamai pasirinkti Vidurinio ugdymo pasirenkamuosius dalykus bei modulius. Formuoja apžvalgą, kuriuose kaupiamos mokinių anketos, profesinio informavimo išvados, mokinių tėvų anketos, medžiaga apie įvairias profesijas.

23. Į vidurinio ugdymo dorinio, gamtamokslinio ugdymo bei kūno kultūros dalykų ir neformaliojo ugdymo turinį integruojama Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin.2012, Nr.89-4668).

24. Ugdymo procese kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sporto, praktinei, socialinei, prevencinei ir kitai pagal mokinių ir gimnazijos poreikius parinktai veiklai per mokslo metus mokiniams skiriama 10 dienų, organizuojamų gimnazijos ir mokinių pasirinktu laiku.

25. Gimnazija siūlo mokiniams:

25.1. užsienio kalbų – anglų, vokiečių kursas, atitinkančius nustatytus mokinių užsienio kalbų mokėjimo lygius;

25.2. meninio ugdymo programos – dailės, muzikos, šokio, grafinio dizaino; tris technologinio ugdymo programos – turizmo ir mitybos, amatų ir dizaino, tekstilės ir aprangos kursas;

25.3. keturių sporto šakų programos – krepšinio, tinklinio, aerobikos, lengvosios atletikos kursas;

25.4. šių pasirenkamųjų dalykų programos – ekonomikos, informacinių technologijų (programavimo, kompiuterinės leidybos, tinklalapių kūrimo), teisės, automobilio sandaros, rusų kalbos, vokiečių kalbos, lenkų kalbos; šių mokomųjų dalykų modulių programos – lietuvių kalbos, anglų kalbos, matematikos, istorijos, rusų kalbos, vokiečių kalbos, chemijos, fizikos, biologijos (priedas 2);

25.5. visų kitų ugdymo dalykų bendruosius ir išplėstinius kursus;

25.6. programų sąrašas gali būti keičiamas, atsižvelgiant į mokinių poreikius, gimnazijos galimybes, kitas aplinkybes, tvirtinamas direktoriaus gegužės mėnesį;

25.7. Ugdymą profesinei karjerai, gimnazijos parengtą ugdymo karjerai programą, integruotą į mokomųjų dalykų programų turinį; numatoma neformaliojo švietimo veikla ir klasės auklėtojo darbas.

26. Vienoje laikinojoje grupėje gali mokytis skirtingo (bendrojo ir išplėstinio) bendrojo ugdymo dalyko programos kursą, modulį ar pasirenkamąjį dalyką pasirinkę mokiniai. Užsienio kalbų ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose visi arba dauguma mokinių siekia to paties pasirinkto A1/A2, B1 ar B2 kalbos mokėjimo lygio. Pagal gimnazijos galimybes laikinosios grupės sudaromos atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, motyvaciją, mokymosi stilius.

27. Nesusidarius mokinio pasirinkto dalyko laikinajai grupei dėl per mažo mokinių skaičiaus, mokinio individualus ugdymo planas koreguojamas atsižvelgiant į gimnazijos galimybes ir ugdymui skirtas mokinio krepšelio lėšas arba mokiniui skiriamas savarankiško mokymo proceso organizavimo būdas, sudarant galimybę mokiniui dalyvauti esamos dalyko kurso grupės pamokose arba mokytis savarankiškai :

27.1. Jeigu nesusidarė bendrojo kurso laikinoji grupė, mokinys lanko pamokas kartu su išplėstinį kursą pasirinkusiais mokiniais (atsižvelgiant į bendrajam kursui skirtų savaitinių pamokų skaičių). Dalyko TAMO elektroniniame dienyne tokie mokiniai įtraukiami į bendrąjį sąrašą, nurodant bendrąjį kursą.

27.2. Jeigu nesusidarė bendrojo kurso laikinoji grupė ir nėra to dalyko išplėstinės grupės, ar nesusidarė dalyko laikinoji grupė, tai tokiam mokiniui organizuojamas savarankiškas mokymas pagal Vilniaus savivaldybės Grigiškių gimnazijos mokinių mokymo namuose ir savarankiško mokymo formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašą (patvirtinta 2017-06-26 gimnazijos direktorės įsakymu Nr. V-207, 2021 m. liepos 2 d. įsakymo Nr. V-180 redakcija) . TAMO elektroniniame dienyne tokiems mokiniams sukuriama nauja savarankiško mokymosi grupė. Savarankiško mokymo proceso organizavimo būdu besimokančių mokinių konsultacijų lankymas, pusmečių, metinių įvertinimų apskaita vykdoma savarankiško mokymosi sudarytoje grupėje.

27.3. Jeigu nesusidarė išplėstinio kurso laikinoji grupė, mokinys lanko pamokas kartu su bendrąjį kursą pasirinkusiais mokiniais. TAMO elektroniniame dienyne tokie mokiniai įtraukiami į bendrojo kurso grupę, o išplėstinio kurso programai įgyvendinti jiems sudaromos atskiros savarankiško mokymosi grupės ir jie mokosi nuotoliniu būdu. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui dalyko mokytojui nurodo mokinių, kuriems skirtas savarankiško nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdas, vardus ir pavardes. Savarankiško nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdu besimokančių mokinių išplėstinio kurso konsultacijų lankymas, pusmečių, metinių įvertinimų apskaita vykdoma savarankiško mokymosi sudarytoje grupėje.

28. Vidurinio ugdymo programos bendrojo ugdymo dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų Bendrąsias programos tvirtina Švietimo ir mokslo ministras.

29. Pasirenkamųjų dalykų programos, dalykų modulių programos, nesant Švietimo ir mokslo ministro patvirtintų, rengia gimnazijos mokytojai ar jų grupės, tvirtina gimnazijos direktorius.

30. Technologijų kursų programos kryptį, pasirenkamųjų dalykų, pasirinktų sporto šakų kurso programas rengia gimnazija, atsižvelgdama į mokinių poreikius, gimnazijos galimybes, vadovaudamasi švietimo ir mokslo ministro patvirtintais metodiniais nurodymais.

31. Dalykų pasirenkamuosiuose moduliuose daugiau dėmesio skiriama bendrųjų gebėjimų ir kompetencijų ugdymui, dalykų žinių ir metodų integravimui, dalyko žinių taikymui praktinėje veikloje, žinių taikymo profesinėje veikloje galimybių nagrinėjimui, bet neplečiama bendrosiose programose numatyta dalykų tematika.

**MOKYKLOS SIŪLOMI VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALYKAI, JŲ
KURSAI/KALBOS MOKĖJIMO LYGIAI, SKIRIAMŲ PAMOKŲ SKAIČIUS
DVIEJIEMS METAMS IR SAVAITINIŲ PAMOKŲ SKAIČIUS**

Maksimalus mokinio savaitinių pamokų skaičius – 35 savaitinės pamokos, minimalus privalomas mokinio pamokų skaičius – 31,5 savaitinės pamokos.

Mokinys per dvejus metus turi mokytis ne mažiau kaip 9 bendrojo ugdymo dalykų. Dalykų moduliai nėra skaičiuojami kaip atskiri dalykai.

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui	Bendrasis kursas/kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/kalbos mokėjimo lygis
Dorinis ugdymas (privalomas vienas dalykas):	2		
Tikyba		70	-
Etika		70	-
Krikščioniškosios kultūros pagrindai		70	-
Kalbos (antroji užsienio kalba neprivaloma):			
Lietuvių kalba ir literatūra	11	385	455
Gimtoji kalba (lenkų, rusų)	8	280	350
Užsienio kalba (...) (privaloma)	6	210	210
Užsienio kalba (...) (pasirenkamoji)	4	140	140
Socialinis ugdymas (privalomas vienas dalykas):	4		
Istorija		140	210
Geografija		140	210
Matematika (privaloma)	6	210	315
Informacinės technologijos	2	70	140
Gamtamokslinis ugdymas (privalomas vienas dalykas):	4		
Biologija		140	210
Fizika		140	245
Chemija		140	210
Menai ir technologijos (privalomas vienas dalykas):	4		
Dailė		140	
Muzika		140	
Šokis		140	
Grafinis dizainas		140	
Turizmas ir mityba		140	
Amatai ir dizainas		140	
Tekstilė ir apranga		140	

Kūno kultūra (privalomas vienas dalykas)::	4– 6		
Bendroji kūno kultūra		140	
Krepšinis		140	
Tinklinis		140	
Aerobika (mergaitėms)		140	
Lengvoji atletika		140	
Žmogaus sauga (integruojama)	0,5	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai			
Projektinė veikla			
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 22	Iki 22
Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius per savaitę	31,5 pamokos per savaitę		
Maksimalus mokinio pamokų skaičius	35 pamokos per savaitę		

PASIRENKAMŲJŲ, PAPILDOMŲ DALYKŲ PROGRAMŲ PASIŪLA

Eil. Nr.	Pasirenkamieji dalykai	Valandų skaičius
1.	Ekonomika ir verslumas	2/2
2.	Teisės pagrindai	2/2
3.	Informacinės technologijos	1/1
4.	Informacinės technologijos Elektroninė leidyba.	2/2
5.	Informacinės technologijos Programavimas.	2/2
6.	Informacinės technologijos Tinklų kūrimas.	2/2
7.	Automobilio sandara ir eksploatavimas	2/2
8.	Rusų (II užsienio) kalba	2/2
9.	Lenkų (II užsienio) kalba	2/2
10.	Vokiečių (II užsienio) kalba	2/2
11.	Psichologija	2/2

DALYKŲ MODULIŲ PROGRAMŲ PASIŪLA

Eil. Nr.	Dalykas, klasė	Modulis
1.	Lietuvių kalba ir literatūra, III kl.	Teksto skaitymas, suvokimas ir kūrimas
2.	Lietuvių kalba ir literatūra, III-IV kl.	Rašybos ir skyrybos įgūdžių tobulinimas
3.	Lietuvių kalba ir literatūra, IV kl.	Teksto analizė ir kūrimas
4.	Anglų kalba, IV kl.	Main Topics in English
5.	Anglų kalba, III kl.	English Grammar in USE
6.	Anglų kalba, III-IV kl.	Speaking grammar
7.	Rusų kalba, III-IV kl.	Grožinio teksto analizė
8.	Matematika, III kl.	Logikos pagrindai
9.	Matematika, III kl.	Taikomoji geometrija
10.	Matematika, IV kl.	Matematinė indukcija. Kompleksiniai skaičiai
11.	Matematika, IV kl.	Rinktinių skyrių kartojimo uždaviniai
12.	Istorija, III-IV kl.	Geopolitika
13.	Istorija, IV kl.	Darbas su istoriniais šaltiniais
14.	Braižyba, III kl.	Techninė braižyba
15.	Fizikos, III-IV kl.	Kokybinių uždavinių kūrymas ir sprendimas
16.	Biologijos, III-IV kl.	Ekologijos pagrindai
17.	Chemijos, III-IV kl.	Eksperimentas, kaip organinės ir neorganinės

		chemijos nagrinėjimo būdas.
18.	Ugdymas karjerai, III-IV kl.	Ugdymas profesinei karjerai